

ВРЕДНОСТИ ИНДИКАТОРА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА У ЛС ГРОЦКА

1. ДЕФИНИСАЊЕ КЛАСА ИНДИКАТОРА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА И МЕТОД ИСТРАЖИВАЊА

Уважавајући потребу вредновања и поређења стања безбедности саобраћаја, користећи индикаторе безбедности саобраћаја (ИБС) у наставку су приказани резултати мерења индикатора безбедности саобраћаја према усвојеним класама. Свакој од класа је додељена и једна од боја, посматрано од најбоље до најлошије вредности индикатора безбедности саобраћаја, респективно: тамно зелена, жута, наранџаста, црвена и црна.

У делу анализе индикатора у вези употребе мобилних телефона у вожњи, биће приказан индикатор "% возача у саобраћајном току који не користе мобилни телефон током вожње", чије су класе приказане у Табели 1.1. Када су у питању индикатори заштитних система, користеће се следеће класе дефинисане у Табели 1.2. У делу анализе индикатора у вези понашања пешака биће приказан индикатор „% пешака, који прописно прелазе коловоз на обележеним пешачким прелазима (укупно за семафорисане и несемафорисане пешачке прелазе)“, користећи класе дефинисане у Табели 1.3.

Табела 1.1. Дефинисање боје индикатора безбедности саобраћаја у вези са не коришћењем мобилних телефона у вожњи и прелазака пешака на „зелено“ светло

квалитативна величина вредности ИБС	квантитативна величина вредности ИБС	боја
врло висока вредност ИБС	$99\% \leq \text{ИБС}$	
висока вредност ИБС	$98\% \leq \text{ИБС} < 99\%$	
средња вредност ИБС	$97\% \leq \text{ИБС} < 98\%$	
ниска вредност ИБС	$96\% \leq \text{ИБС} < 97\%$	
веома ниска вредност ИБС	$\text{ИБС} < 96\%$	

Табела 1.2. – Дефинисање боје индикатора у вези са заштитним системима

квалитативна величина вредности ИБС	квантитативна величина вредности ИБС	боја
врло висока вредност ИБС	$95\% \leq \text{ИБС}$	
висока вредност ИБС	$90\% \leq \text{ИБС} < 95\%$	
средња вредност ИБС	$80\% \leq \text{ИБС} < 90\%$	
ниска вредност ИБС	$70\% \leq \text{ИБС} < 80\%$	
веома ниска вредност ИБС	$\text{ИБС} < 70\%$	

Табела 1.3. Дефинисање боје индикатора безбедности саобраћаја у вези са преласком коловоза од стране пешака на обележеном пешачком прелазу

квалитативна величина вредности ИБС	квантитативна величина вредности ИБС	боја
врло висока вредност ИБС	$95\% \leq \text{ИБС}$	
висока вредност ИБС	$90\% \leq \text{ИБС} < 95\%$	
средња вредност ИБС	$85\% \leq \text{ИБС} < 90\%$	
ниска вредност ИБС	$80\% \leq \text{ИБС} < 85\%$	
веома ниска вредност ИБС	$\text{ИБС} < 80\%$	

2. ТАБЕЛА ВРЕДНОСТИ ИНДИКАТОРА У 2025. ГОДИНИ

Табела 2.1. Вредности свих индикатора за посматрану локалну самоуправу и Републику Србију (2025)

Индикатори	Индикатори	Насеље			Ван насеља			Ауто-пут			Укупно		
		ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ
Мобилни телефон	ПА	99,2	2	95,4	98,3	4	94,9	98,3	7	94,8	98,6	3	95,1
	ТВ	100,0	1	91,8	98,5	11	90,2	95,0	13	89,0	98,4	6	90,7
	БУС	95,5	72	91,5	90,9	97	91,2	100,0	1	90,3	95,5	69	91,2
Сигурносни појас	Возачи ПА	73,3	129	81,6	79,2	131	86,6	75,3	46	91,5	75,9	137	85,0
	Сувозачи ПА	79,4	83	78,7	82,7	107	84,3	89,0	25	88,2	83,6	75	82,3
	Предње седиште ПА	75,6	120	80,4	80,5	128	85,7	80,2	45	90,2	78,8	128	83,9
	Задње седиште ПА	5,2	137	22,6	23,0	76	37,2	4,5	46	43,8	10,8	134	32,5
	Возачи ТВ	51,4	102	60,0	77,3	50	66,7	50,0	42	73,0	65,0	81	64,9
	Сувозачи ТВ	50,0	81	49,8	80,0	19	57,1	37,5	43	67,8	57,7	89	55,2
	Предње седиште ТВ	51,1	104	57,9	77,6	44	64,9	46,4	43	72,2	63,8	85	63,1
	Возачи БУС	0,0	145	31,8	18,2	101	38,9	18,2	40	57,5	12,1	126	38,1
	Сувозачи БУС	0,0	109	34,2	25,0	87	37,4	12,5	41	48,5	12,0	126	37,6
	Предње седиште БУС	0,0	145	32,4	20,0	99	38,6	16,7	42	55,1	12,1	125	38,0
Заштитни системи за децу	Дечије седиште	68,8	82	65,6	42,4	146	71,7	60,0	36	79,2	56,8	125	69,9
	Сигурносни појас	48,5	77	46,3	41,9	109	49,0	48,4	35	61,1	46,3	92	49,3
	Укупно – деца	58,5	77	56,0	42,2	124	60,4	0,0	46	70,2	51,6	102	59,6
Заштитни системи – сви у ПА		70,8	118	75,2	75,1	120	80,3	70,3	46	85,2	73,3	128	78,7
Заштитне кациге	Возачи мопеда	48,6	104	59,6	66,7	88	63,7	N/A	N/A	N/A	57,4	97	61,6
	Путници на мопедима	50,0	91	58,6	60,0	96	62,9	N/A	N/A	N/A	53,8	101	60,8
	Возачи и путници на мопедима	48,8	103	59,4	65,8	92	63,5	N/A	N/A	N/A	56,8	98	61,4
	Возачи мотоцикала	64,5	145	87,4	100,0	1	90,7	100,0	1	92,8	89,0	101	89,2
	Путници на мотоциклима	71,4	131	86,4	100,0	1	89,7	100,0	1	83,5	88,9	103	87,4
	Возача и путника на мотоциклима	65,8	143	87,2	100,0	1	90,5	100,0	1	91,0	89,0	102	88,8
	Мопедиста и мотоциклиста	56,1	130	73,6	83,8	75	77,3	N/A	N/A	N/A	76,2	96	76,3
	Бициклисти	10,0	37	5,4	0,0	73	6,3	N/A	N/A	N/A	4,0	71	5,8
Пешаци	% прелазака на "зелено" светло	70,2	85	80,3	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	70,2	85	80,3
	% прелазака на ОПП	97,8	1	70,6	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	97,8	1	70,6
	% исправних прелазака	84,0	39	74,3	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	84,0	39	74,3
	% исправних прелазака деце	64,0	127	77,1	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	64,0	127	77,1
	% прелазака без ометања	97,8	35	94,8	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	97,8	35	94,8

Легенда:

Ранг – позиција посматране локалне самоуправе у односу на остале локалне самоуправе на подручју Републике Србије према конкретном индикатору.

ЛС – локална самоуправа

СРБ – Република Србија

ПА – путнички аутомобил

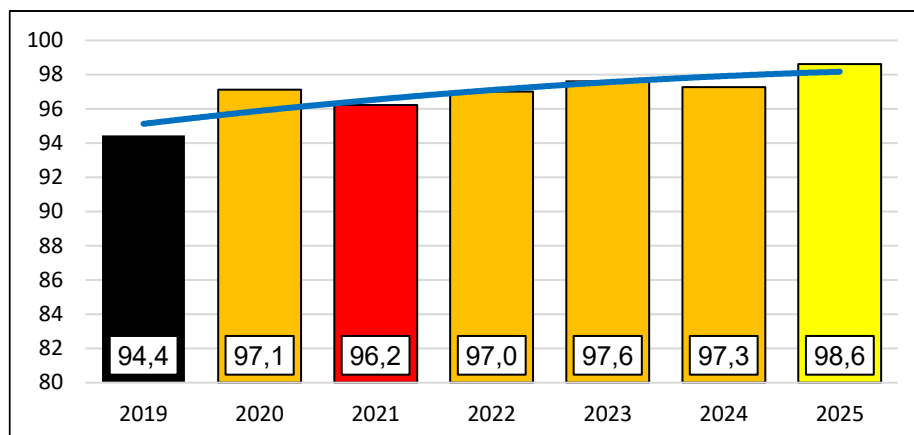
ТВ – теретна возила

БУС – аутобус

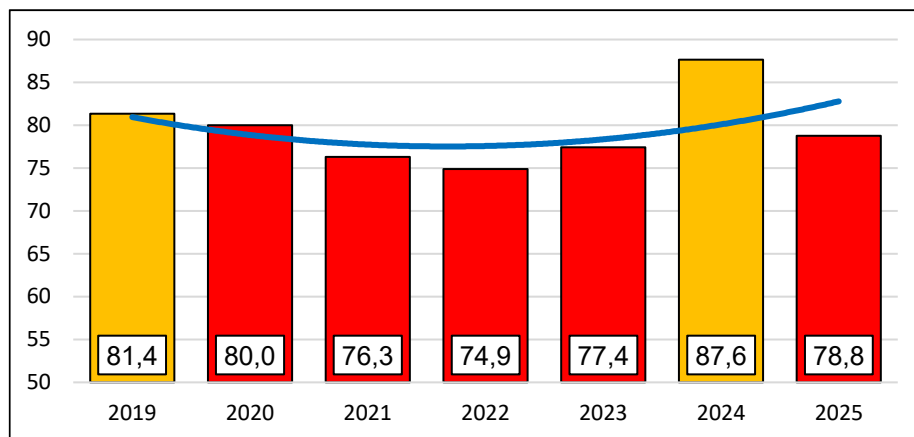
ОПП – обележени пешачки прелаз

N/A – подаци/ранг не постоје или нису доступни

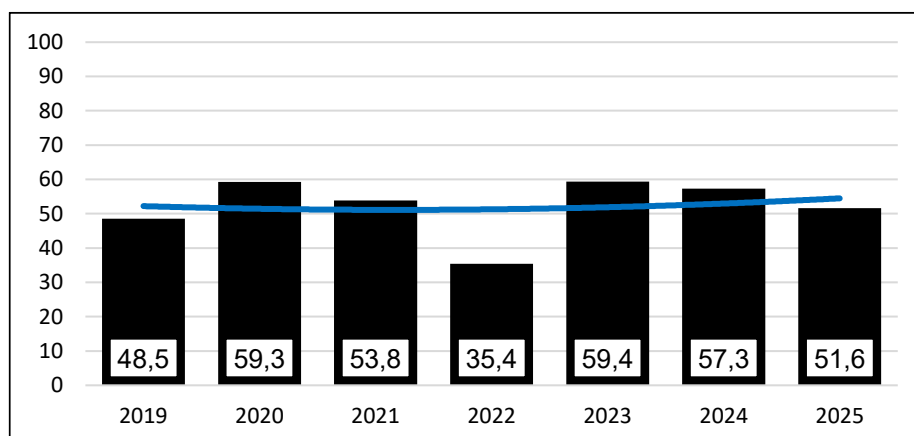
3. ТРЕНДОВИ НАЈВАЖНИЈИХ ИНДИКАТОРА ЗА ПЕРИОД 2019-2025

Дијаграм 3.1. Тренд % некористићења мобилних телефона у возњи возача путничких аутомобила и доставних возила до 3,5t у посматраној локалној самоуправи (2019-2025)

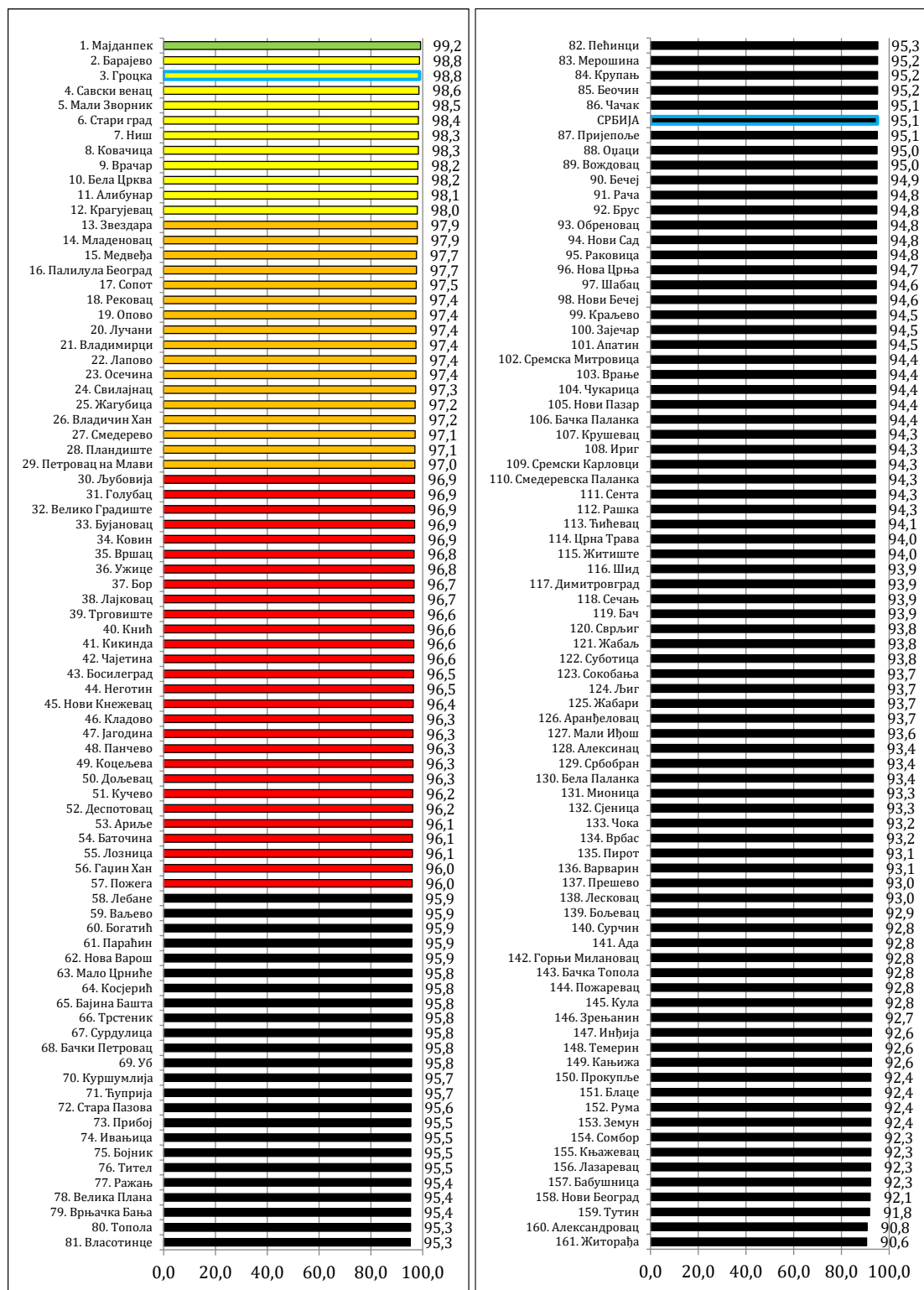
Дијаграм 3.2. Тренд % употребе сигурносног појаса на предњем седишту у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t у посматраној локалној самоуправи (2019-2025)

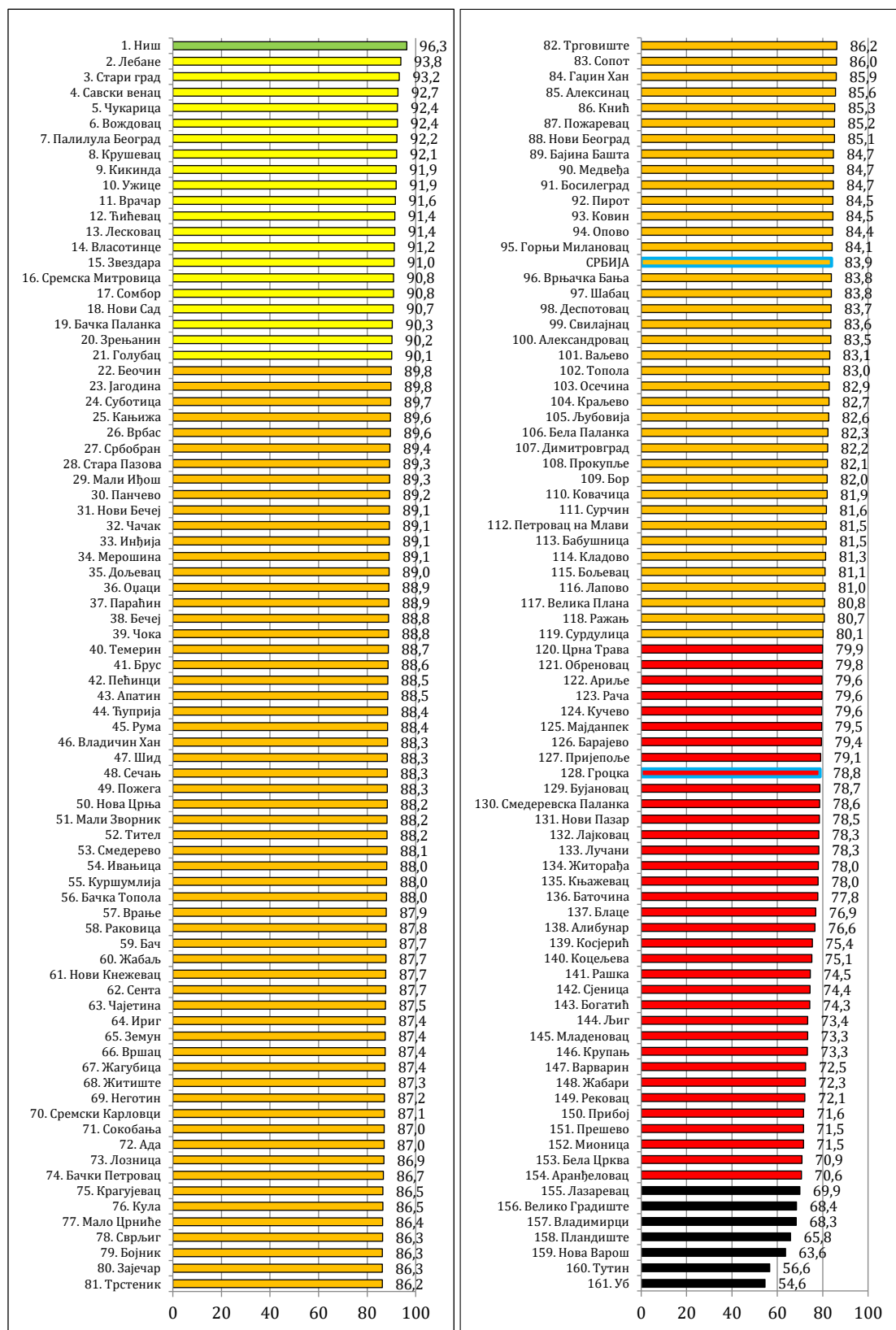
Дијаграм 3.3. Тренд % употребе заштитних система за децу до 12 година у посматраној локалној самоуправи (2019-2025)

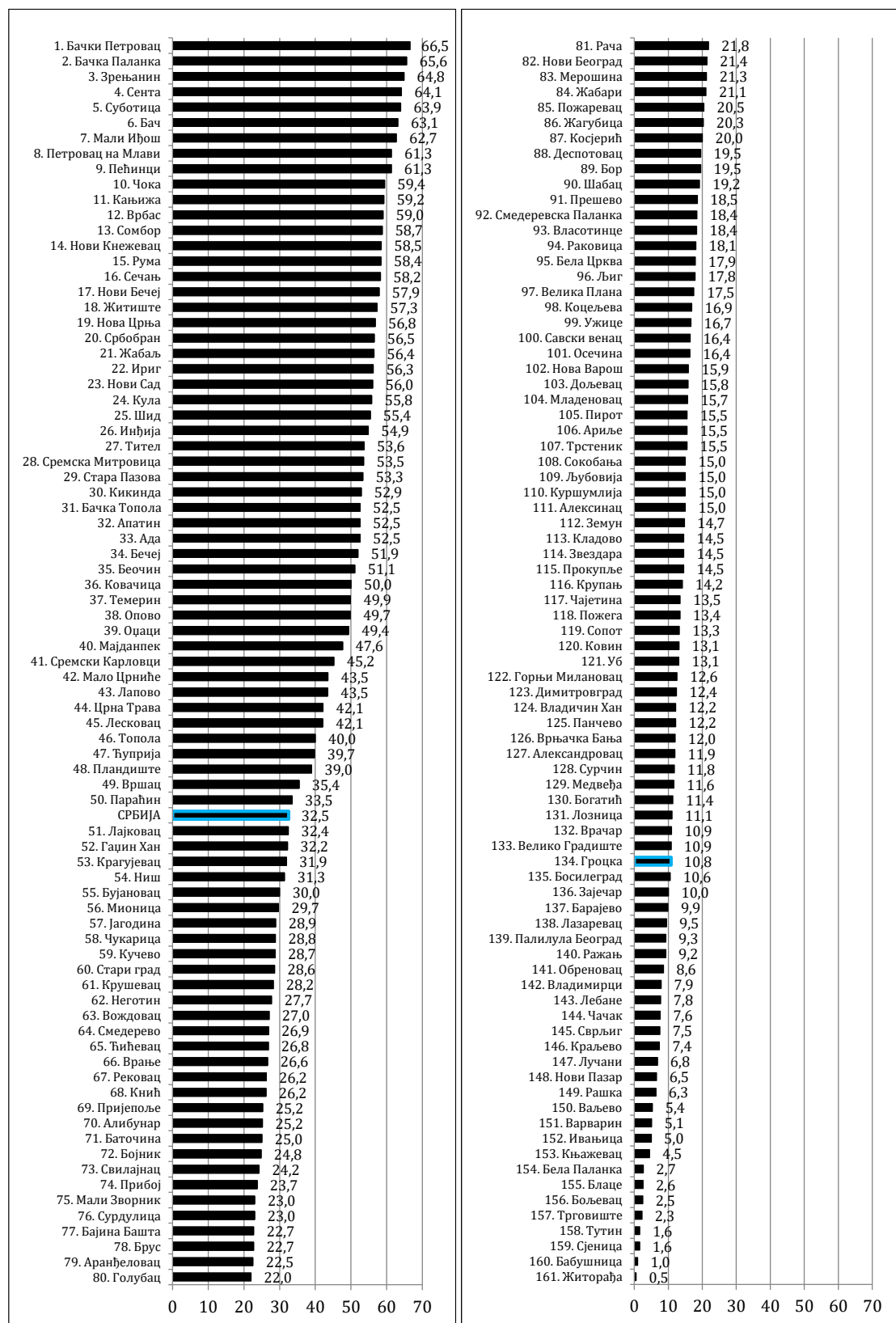
4. УПОРЕДНИ ПРИКАЗ НАЈВАЖНИЈИХ ИНДИКАТОРА ПО ЛОКАЛНИМ САМОУПРАВАМА ЗА 2025. ГОДИНУ

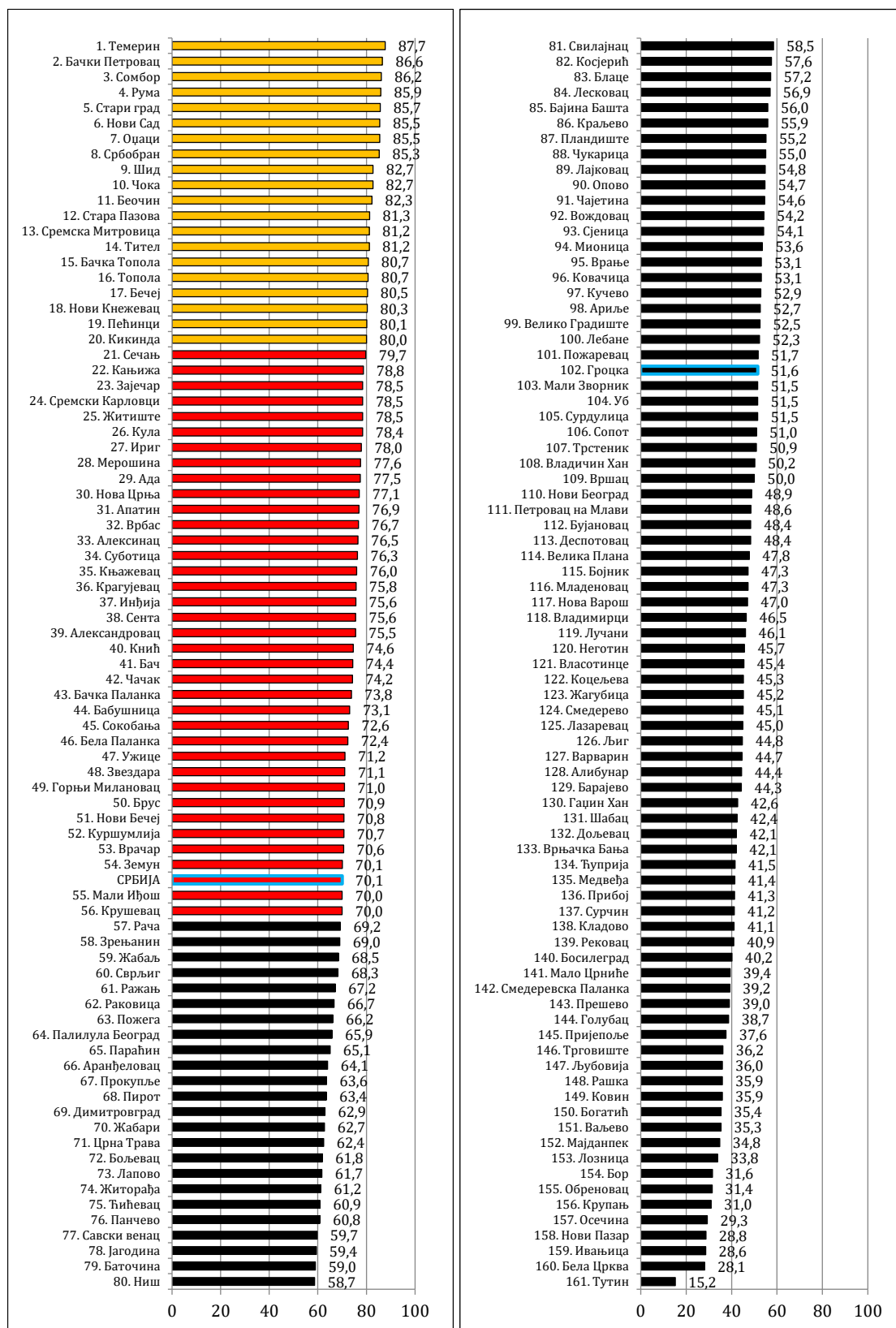
Дијаграм 4.1. % употребе мобилних телефона у возњи возача путничких аутомобила и доставних возила до 3,5t по локалним самоуправама

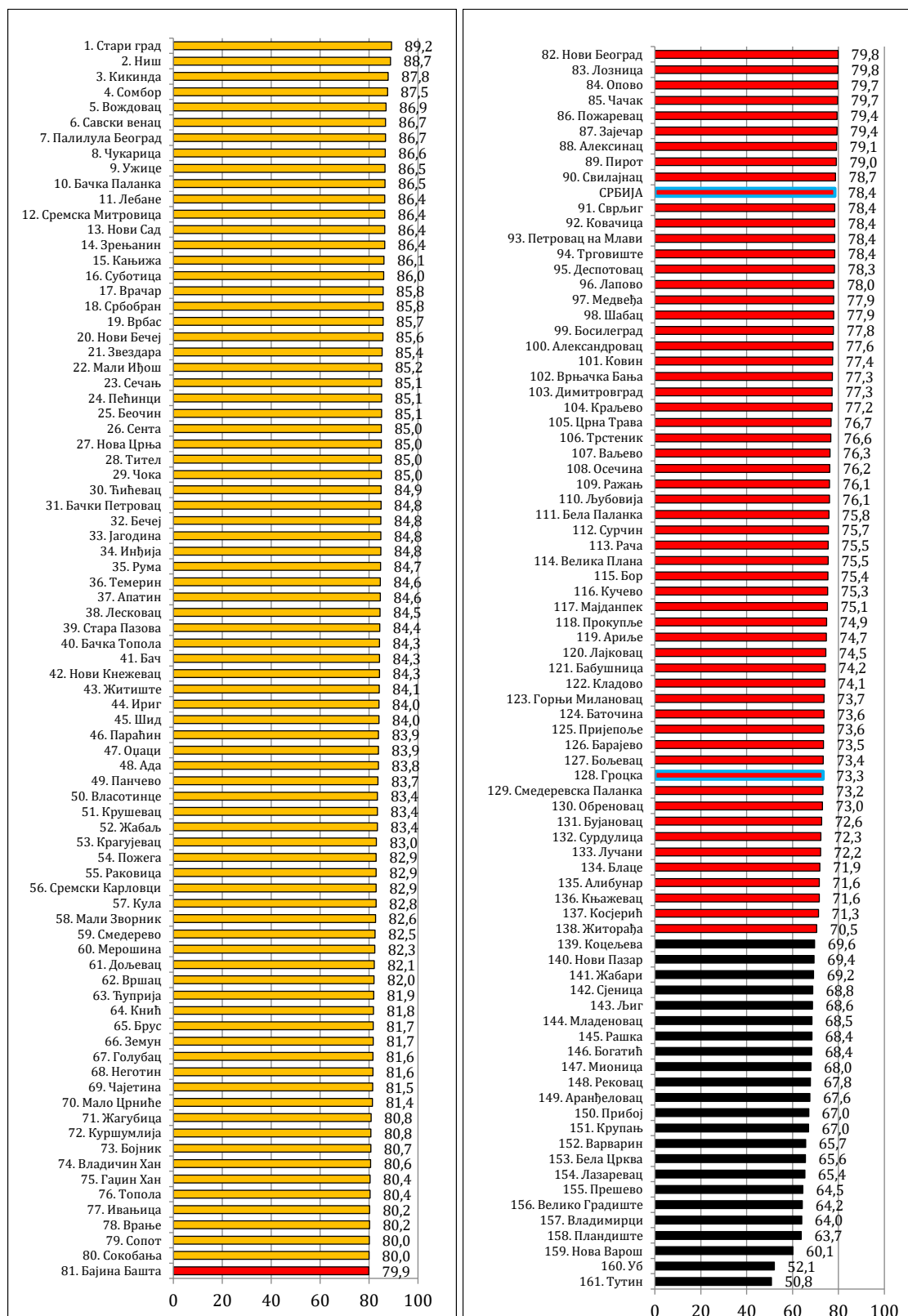
Дијаграм 4.2. % употребе сигурносног појаса на предњем седишту у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t по локалним самоуправама

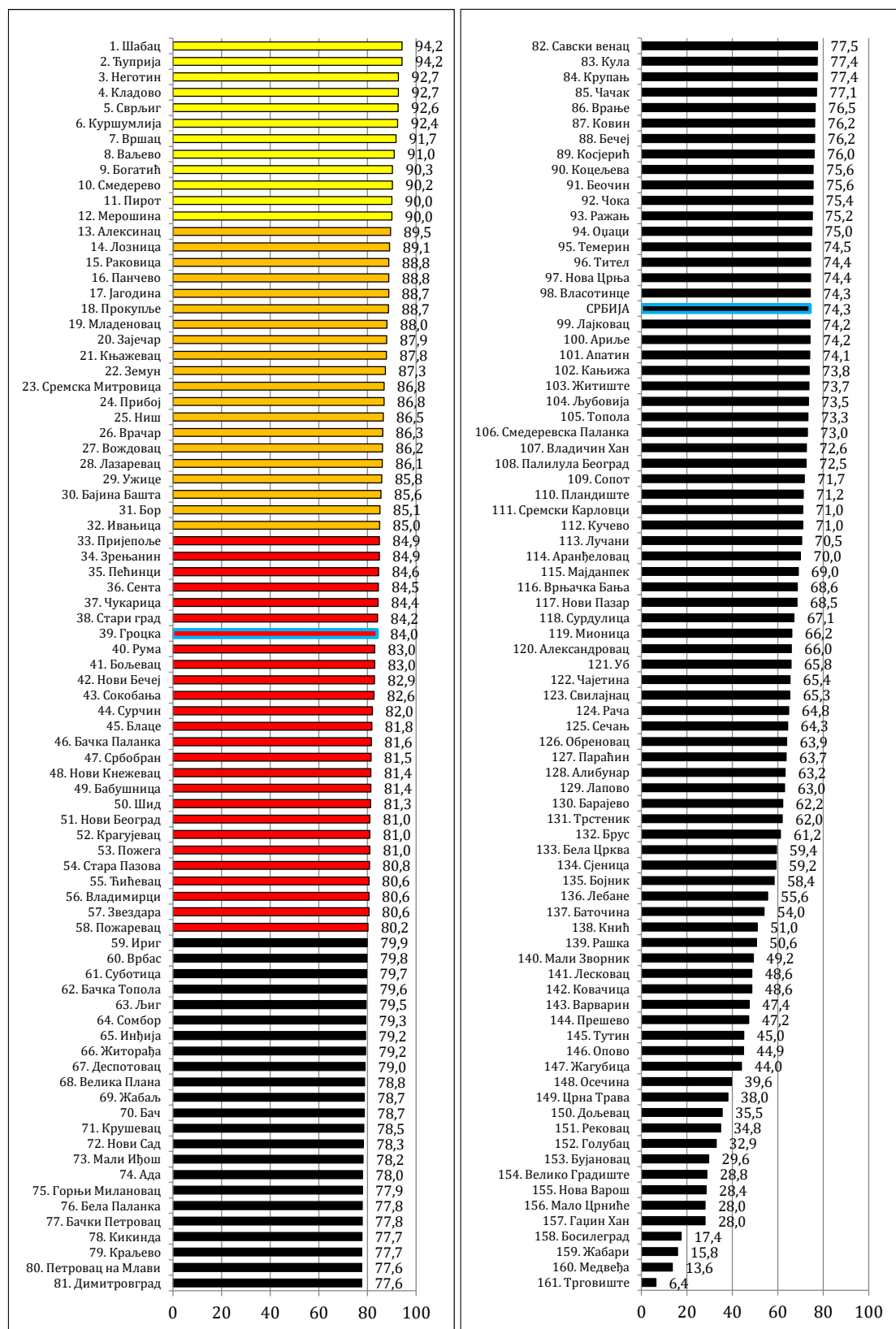
Дијаграм 4.3. % употребе сигурносног појаса на задњем седишту у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t по локалним самоуправама

Дијаграм 4.4. % употребе заштитних система за децу до 12 година по локалним самоуправама

Дијаграм 4.5. % правилног коришћења сигурносних појасева, односно дечијих система заштите у путничким аутомобилима по локалним самоуправама

Дијаграм 4.6. % који прописно прелазе коловоз на обележеним пешачким прелазима (укупно за несемафорисане и несемафорисане пешачке прелазе) по локалним самоуправама

5. СИСТЕМАТИЗАЦИЈА КЉУЧНИХ ПРОБЛЕМА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА

Сагледавајући вредности индикатора безбедности саобраћаја за посматрану локалну самоуправу и поредећи их са резултатима за Републику Србију, као и са циљевима стратегије безбедности саобраћаја, кључни **проблеми безбедности саобраћаја** којима треба посветити пажњу на територији локалне самоуправе су:

- **Коришћење сигурносног појаса у теретним возилима.** Вредности за возаче ТВ (51,4%) и сувозаче ТВ (50,0%) у насељу знатно су испод националног просека и указују да велики део возача тешких возила саобраћа без основне заштите, што значајно увећава ризик од тешких последица у незгодама.
- **Употреба дечијих заштитних система.** Иако је употреба дечијег седишта у насељу нешто изнад просека (68,8%), укупно коришћење система за децу (58,5%) и даље је ниско, док ван насеља пада на критично низак ниво (42,2%), што указује на недовољну заштиту најмлађих путника.
- **Коришћење сигурносног појаса на задњем седишту путничких аутомобила.** Вредност у насељу (5,2%) представља изузетно низак ниво употребе, далеко испод републичког просека, што чини ову групу путника практично незаштићеном у случају незгоде.
- **Сигурносни појас у аутобусима.** Употреба појаса код возача, сувозача и путника на предњем седишту БУС-а у насељу износи 0,0%, а и ван насеља је веома ниска. Ово указује на систематски изостанак примене заштитних система у возилима јавног превоза и повишен ризик за све категорије путника.
- **Заштитне кациге код mopедиста и мотоциклиста у насељу.** Иако су вредности на ауто-путу одличне (100%), употреба кацига у насељу је ниска: mopедисти 48,6%, путници 50,0%, а мотоциклисти 64,5%. Ово указује да је највећи део ризичне вожње управо у насељу, где се најчешће дешавају незгоде са озбиљним последицама.

Агенција за безбедност саобраћаја
Бранко Стаматовић, в.д. директора

Приредили

Вељко Ђурчић
Бојана Миљковић
Младен Ковач
Ивана Панић
Катарина Митковић
Драгана Нојковић

Контакт подаци

Булевар Михајла Пупина 2 (источни улаз)
11070 Нови Београд
+381 11 3117 298
istrazivanja@abs.gov.rs

Штампа

Агенција за безбедност саобраћаја
2025. година

Сви подаци су јавно доступни у оквиру Интегрисане базе података о обележјима безбедности саобраћаја у Републици Србији, кроз WEB GIS апликацију, на адреси <https://bazaabs.abs.gov.rs/absPortal/>.